

høitærede Krigsminister; det var ham, der udtalte, at politisk Fanatisme laa over Oppositionen i denne Sag; det var kun i denne Anledning, som jeg udtrykkelig bemærkede, at jeg indlod mig paa Spørgsmaalet, idet jeg kun havde haart til Hensigt at omtale Endringsforslagene, saa at det ærede Medlem, naar han vil tillade sig at uddele Repri- mander og Karakterer, en anden Gang, naar det gjælder mig, maa være bedre orienteret.

Ordføreren (Holtstein): Jeg beklager, at den høitærede Minister fandt Anledning til endnu engang at udtale sig om Spørgsmaalet om Cirkulæret; thi den Udtalelse, han fremtatte, var i høi Grad utydelig. Den høitærede Minister sagde, at han ikke uden videre desavouerede den kommanderende General ved sine Udtalelser, men hvorpaa skal nu Bøgten lægges? Skal man lægge Bøgt paa, at han desavouerede ham, eller paa, at han ikke desavouerede ham uden videre. Hvis Meningen dermed er, at Ministeren desavouerede den kommanderende General med videre, har jeg ikke det Mindste derimod, men hvis Meningen er, at Ministeren i det Hele ikke desavouerer ham, saa tror jeg, at det er høist ubeldigt; saa kunde dog Folkethinget have Anledning til at tage under Overveielse, om man ikke skulde stryge adskillige nu ikke til Nægtelse indstillede Bevillinger, thi dersom Militæret skal bruges til saadanne Foranstaltninger, eller dersom Retsbegreberne mellem Mandstabet og Befalingsmændene i den Grad skal forvirres, som Tilfældet bliver, naar man hylde de Anskuelser, som synes at findes hos de Overordnede, saa er det meget betænkeligt. Jeg skal imidlertid indtil videre lægge Eftertryk paa Ordene „uden videre“ for at være imødekommende imod den høitærede Minister, og altsaa sige, at det er ikke uden videre, at Ministeren har desavoueret den kommanderende Generals Optræden; han har desavoueret ham, sammen med en senere Forklaring, som skal komme, og som vi ikke behøve at kjende. Hovedsagen er imidlertid, at den kommanderende General er desavoueret. — Særbort forekommer det mig, at det, den høitærede Minister anførte om de Kanoner, der vare nægtede, og om, hvor mange Gange vi havde skiftet Standpunkt, vistnok maa have gjort det Indtryk paa Alle, at vi have nægtet alle de Kanoner, der vare forlangte. Den høitærede Minister sagde: Den Gang troede vi, Kanonerne vare gode, vi havde mere Tillid til dem, men senere have de vist sig at være ubrugelige, og nu forlange vi andre. Alt dette kunde Ministeren ikke have gjort, naar vi ikke havde

nægtet Bevillingerne. Ethvert virkelig Fremstridt paa Videnskabens Omraade har vist Nytten af, at vi have sagt Nei til disse Bevillinger. Det er ikke for Spøg, jeg siger dette, det er virkelig mit Mvor, at det har været til Nytte for de militære Foranstaltninger baade paa Hærens og Søværnets Omraade, at Folkethinget har holdt igjen, indtil man har faaet Dinene op for, at det, man forlangte, var Ting, som man andre Steder halvt om halvt var kommet bort fra, og det vil ogsaa i Fremtiden vise sig at have været til Nytte, at vi nu holde igjen. Den Betragtning, som den høitærede Minister maaste ikke tillægge nogen stor Betydning, da han staar altsor meget paa det politiske Standpunkt, den Betragtning, at det er ikke rigtigt at give Bevillinger, saa længe der ikke er Klarhed over Bevillingerne, er afgjørende her, og det vil vise sig, naar der en Gang skulde komme en Tid, da der arbeides med bestemte Formaal og Planer paa dette Omraade, at den Krigsminister, der til den Tid kommer, vil talke den nuværende Rigsdag, fordi den har nægtet de Beløb, der nu forlanges. Jeg skal efter den høitærede Ministers Omtale af Sagen, efter at han har vist mig, hvor lidet Søbefæstningen i det Hele har at bethyde overfor Tjender, kun tilføie, at saa ser jeg aldeles ikke, med hvilken Ret i Grunden det er, at man aarlig forlanger og virkelig fra Tid til anden offerer Hundrederusinder, ja Millioner paa et Forsvar, der har saa Lidt at sige. — Det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) gjorde en Bemærkning om, at det er særlig dansk ikke at ville have Fæstninger. Jeg tror, at det ærede Medlem hert tager feil. I Schweiz f. Ex. tror jeg ikke, at man har nogen Fæstning. Ja, nu siger man nok, at det er et neutralt Land, men her høre vi jo hver Dag, at det med Neutraliteten behyder slet Intet. Jeg vil blot minde de Herrere derom, for at de kunne se, at ogsaa andre Lande ere inde paa den Betragtning, men hvad der er særligt for Danmarks Bedkommende, er, at vi Alle ere enige om, ikke at ville have Fæstninger; der er Ingen, der vil have Fæstninger. (Sag d med flere: So! So!) Nej, der er ikke et eneste Menneske, ikke en Gang i Thisted, dersom der var Nogen i Thisted, vilde de ikke have valgt det ærede Medlem (Sag d), der støtter denne Regjering, er enig med denne Regjering om, at Spørgsmaalet om Fortolkningen af §§ 46, 47, 48 og 49 og alle mulige Paragrafer i Grundloven er langt vigtigere end Fæstninger. Storpolitisk lever Regjeringen paa, virker den paa og kompromitterer den haade sig selv og Lan-